

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/31/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6724010552
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Buceková, PhD., LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6724010552.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Bucekovej, PhD., LL.M. a sudcov A. B. C. a A. C. D., na verejnom zasadnutí dňa 11. júna 2025 v trestnej veci obžalovaného E. F. za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 14.02.2025, sp. zn. 6T/86/2024 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného E. F. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný uznaný za vinného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 08. 10. 2024 v čase o 05.50 h v G. H.. I. J. ako vodič po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov motorové vozidlo I.. K. B., ev. č. L. na parkovisku M. N., O. P. H. G. B. vozidlom prešiel cez betónový obrubník ktorý nepoškodil, kde bol hliadkou H. L. I. I. spôsobom zastavený a kontrolovaný, počas tejto kontroly bol okrem iného vyzvaný na podrobenie sa dychovej skúške na zistenie prítomnosti alkoholu v krvi, ktorú neodmietol a tejto sa dobrovoľne podrobil, pričom mu bol elektronickým meračom B. XXXX L., F. M. B. Q. 08. 10. 2024 v čase o 05.53 h zistený alkohol v hodnote 0,82 mg/l etanolu vo vydychovanom vzduchu, druhou dychovou skúškou vykonanou tým istým prístrojom toho istého dňa v čase o 06.16 h mu bol zistený alkohol v hodnote 0,82 mg/l etanolu vo vydychovanom vzduchu a treťou dychovou skúškou vykonanou prístrojom B. XXXX L., F. M.: B. K. istého dňa v čase o 08.36 h mu bol zistený alkohol v hodnote 0,62 g/l etanolu vo vydychovanom vzduchu, čím porušil ustanovenie § 4 ods. 2 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pričom podľa § 137 ods. 2 písm. a) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov sa v danom prípade jedná o porušenie pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom.

Za to bol obžalovanému uložený podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., za použitia § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) mesiace, výkon ktorého mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák., § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2, ods. 5 písm. a) Tr. zák., súd obžalovanému taktiež uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke na doživotie.

Proti tomuto rozsudku ihneď po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní podal odvolanie priamo do zápisnice obžalovaný proti výroku o treste, ktoré písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 31.03.2025 aj bližšie odôvodnil.

V dôvodoch odvolania poukázal na to, že svoje konanie veľmi ľutuje. Poukázal na tú skutočnosť, že na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o vine. Zdôraznil, že trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke na doživotie uložený mu prvostupňovým súdom je neprimerane prísny a chcel by požiadať odvolací súd, aby podľa ust. § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. v tejto časti napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Argumentoval tým, že Plénum Ústavného súdu Slovenskej republiky dňa 25.09.2024 pod sp. zn. PL ÚS 18/2020-31 vyslovilo, že ustanovenie § 61 ods. 5 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 a čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky s odôvodnením, podľa ktorého "otázku nevyhnutnosti a primeranosti trestu zákazu činnosti ako podmienky jeho súladu s čl. 1 ods. 1 a čl. 19 ods. 2 ústavy je nevyhnuté posúdiť s ohľadom na čl. 13 ods. 4, ktorý pri obmedzení základných práv zdôrazňuje ich podstatu a zmysel, a čl. 50 ods. 1 ústavy, podľa ktorého len súd rozhoduje o treste za trestný čin. Je tomu tak z dôvodu, že namietané ustanovenie bez možnosti individualizácie prikazuje všeobecnému súdu povinnosť bez možnosti akéhokoľvek uváženia uložiť trest zákazu činnosti akémukoľvek páchatelovi tohto trestného činu na celý zvyšok jeho života bez možnosti upustenia a zahladenia potrestania" (bod 18/ prvá veta odôvodnenia nálezu), resp. "otázkou je, akú úlohu plní trest zákazu činnosti na doživotie. Účelom trestu zákazu činnosti je páchatelovi priamo zabrániť v ďalšom páchaní trestnej činnosti tak, že mu doživotne nebude umožnené vykonávanie bežnej činnosti vedenia motorového vozidla. Takýto trest na doživotie však neprimerane favorizuje izolačnú funkciu trestu. Páchatelovi je síce potrebné sťažiť podmienky pre spáchanie trestného činu, avšak bez možnosti individualizácie trestu s ohľadom na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, osobu páchatela, jeho pomery a možnosti nápravy izolačná funkcia úplne popiera nápravnú funkciu trestu. Od doživotného trestu nemožno očakávať ani splnenie jeho výchovnej funkcie" (bod 20/ odôvodnenia nálezu). V závere plénum ústavného súdu pod bodom 23/ odôvodnenia nálezu konštatovalo, že "ústavnej zásade primeranosti trestu ako zásahu do základných práv a slobôd slúži jeho individualizácia. Jej naplnenie nie je len úlohou zákona, ale aj súdov, ktoré podľa čl. 50 ods. 1 ústavy rozhodujú o vine a treste, aj keď podľa zákona (čl. 49 ústavy) a pri viazanosti sudcu zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy). Primeranosť a s tým spojená potreba individualizácie trestu v právnom štáte od zákona vyžaduje takú mieru trestu, ktorá súdu umožní uložiť primeraný a individualizovaný trest, a to práve v situácii nevyhnutnej kumulácie s obligatónym uložením trestu odňatia slobody (§ 34 ods. 6 Tr. zák., bližšie PL ÚS 1/2021, bod 76). Obligatónny doživotný trest zákazu činnosti pri akomkoľvek páchatelovi trestného činu usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Tr. zák. túto požiadavku nespĺňa, keďže konštrukcia zákona súdu ako zložke štátnej moci priamo zasahujúcej do základných práv rozhodovaním o vine a treste upiera možnosť individualizovať trest, a to v rámci sankčného súbehu s najprísnejším trestom, ktorým je trest odňatia slobody. Podľa zákona obligatórne ukladaný doživotný trest tak nad primeranú mieru zasahuje do základného práva podľa čl. 19 ods. 2 ústavy. To vedie k rozporu nielen so základným právom podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, ale aj k rozporu s čl. 1 ods. 1 ústavy. Z pohľadu potreby trestania ako prostriedku ochrany základných práv a slobôd iných možno cieľ doživotného trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá dosiahnuť aj šetrnejšími prostriedkami. Preto obligatónny doživotný trest zákazu činnosti popri treste odňatia slobody nie je nielen primeraným, ale ani nevyhnutným zásahom do základného práva podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a vo všeobecnosti možno aj na základe nálezu ústavného súdu označeného v predchádzajúcom bode zhrnúť, že ak je za trestný čin trestným zákonom ustanovený obligatónny trest odňatia slobody, ďalší trest v sankčnom súbehu nemá byť, pre ústavný súlad s čl. 1 ods. 1 ústavy v spojení so zásahom do konkrétneho základného práva alebo slobody podľa ústavy, ustanovený ako obligatónny, ak je zároveň absolútny a zároveň od jeho výkonu, čo je pre posudzovaný prípad, nie je možné upustiť (bod 24/ odôvodnenia nálezu).

Podľa názoru obžalovaného sú závery uvedené v citovanom náleze ústavného súdu použiteľné aj na trest zákazu činnosti ukladaný podľa § 61 ods. 5 písm. a) Tr. zák., najmä vo vzťahu k princípu primeranosti trestu.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby krajský súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke z napadnutého rozsudku, následne podľa ust. § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. v tejto časti napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Verejné zasadnutie krajského súdu sa konalo za prítomnosti prokurátora krajskej prokuratúry a obhajcu obžalovaného. Obžalovaný dňa 11.06.2025 doručil krajskému súdu žiadosť o vykonanie verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti, čo krajský súd akceptoval.

Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí krajského súdu považoval napadnutý rozsudok za zákonný, správny a v ňom uložený trest za spravodlivý. Vzhľadom k tomu navrhol zamietnuť odvolanie obžalovaného ako nedôvodné.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí krajského súdu sa v plnom rozsahu pridržiaval dôvodov uvedených v písomnom odôvodnení odvolania. Navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací zistil, že odvolanie podal obžalovaný ako oprávnená osoba v zákonnej lehote, a to proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané by prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. vo vzťahu k výroku o treste, čo však zistené nebolo. Následne preskúmal v intenciách § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku o treste, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nebolo podané dôvodne.

V prvom rade je potrebné konštatovať, že výrok o vine obžalovaného, ktorým bol uznaný za vinného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe ako je vyššie uvedený nadobudol právoplatnosť, nakoľko obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, pričom okresný súd jeho vyhlásenie uznesením prijal a následne rozhodol odsudzujúcim rozsudkom.

Pokiaľ ide o úvahy o druhu a výmere uloženého trestu, krajský súd sa stotožnil s výrokom prvostupňového súdu, ktorým obžalovanému uložil vyššie uvedený trest odňatia slobody, vrátane spôsobu jeho výkonu, keďže ho nemohol považovať za neprimeraný, čo jediné by bolo dôvodom na zrušenie tohto výroku podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por.

Okresný súd dostatočne zhodnotil osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť nápravy, ako aj niektoré ďalšie rozhodujúce skutočnosti a okolnosti, na ktoré bolo potrebné prihliadnuť. Tento správne priznal obžalovanému jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák., t.j., že sa priznal k spáchaniu trestného činu a úprimne ho oľutoval a jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák., t.j., že už bol za trestný čin odsúdený.

V súlade so zákonom a výsledkami dokazovania bolo aj obligatórne uloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke na doživotie obžalovanému v zmysle § 61 ods. 5 písm. a) Tr. zák., pretože na to boli splnené zákonné podmienky. Obžalovaný už bol dvakrát odsúdený za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky, ktorých sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, a to trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen zo dňa 12.08.2014, sp. zn. 3T/108/2014, právoplatný dňa 03.09.2014 a trestným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 06.09.2017, sp. zn. 1T/69/2017, právoplatný dňa 03.11.2017. Aj keď v oboch prípadoch ide o už zahladené odsúdenia, tieto však s poukazom na ustanovenie § 61 odsek 7 Tr. zák. netvoría zákonnú prekážku pre uloženie „výnimočného“ trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu, čo mal okresný súd taktiež pri úplne správnom postupe tiež vyjadriť v napadnutom výroku o uloženom predmetnom treste zákaze činnosti. Na druhej strane okresný súd nemal uvádzať aj odsek 2 ustanovenia § 61, pretože podľa tohto ustanovenia predmetný trest zákazu činnosti neukladal. Všetky uvedené a vytknuté nedostatky však nemali v konečnom dôsledku zásadný vplyv na inak správny výrok o uloženom treste zákaze činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke a preto nebol daný nevyhnutný dôvod k jeho náprave v uvedenom smere v odvolacom konaní.

Napriek odvolacím námietkam obžalovaného, krajský súd konštatuje splnenie zákonných podmienok u obžalovaného na uloženie doživotného trestu zákazu činnosti vodiča podľa § 61 ods. 5 písm. a) Tr. zák. Ide síce o najprísnejší druh trestu zákazu činnosti - ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Tr. zák., ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, napriek tomu, že bol už za taký čin dvakrát potrestaný, avšak ide o obligatórnu povinnosť súdu uložiť doživotný trest zákazu činnosti, bez ohľadu na ďalšie okolnosti prípadu, osobu páchatel'a a jeho doterajší život. Obžalovaný si celkom zrejme nevzal dostatočné ponaučenie z predchádzajúcich odsúdení a hlboko podcenil riziko hrozby uloženia takéhoto trestu na doživotie v budúcnosti.

K odvolacím námietkam obžalovaného ohľadom aplikovania nálezu Pléna Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.09.2024 pod sp. zn. PL ÚS 18/2020-31 krajský súd uvádza, že v tomto konkrétnom prípade nie je možné naň prihliadnuť z dôvodu, že uvedený nález rieši odlišnú situáciu, a to otázku ukladania trestu zákazu činnosti podľa § 61 odsek 5 písmeno b) Tr. zák pri spáchaní trestného činu usmrtenia podľa § 149 ods. 4 alebo ods. 5, ktorého sa dopustil vodič dopravného prostriedku. Odvolacie argumenty obžalovaného z uvedeného dôvodu krajský súd považoval za neakceptovateľné.

Uzatvárajúc vyššie uvedené, krajský súd považuje za potrebné uviesť aj to, že príslušné namietané ustanovenia všeobecne záväzného predpisu nižšej právnej sily (Trestný zákon) zo strany obžalovaného, ktorých použitie bolo v danej trestnej veci rozhodujúce pre rozhodovanie o treste zákazu činnosti, nie sú v súčasnosti v rozpore so všeobecne záväzným predpisom vyššej právnej sily (Ústavou Slovenskej republiky).

Záverom krajský súd uvádza, že obidva takto vymierané tresty v napadnutom rozsudku sú konformnými, s očakávaným účelom trestu v zmysle § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. ako aj s očakávaným naplnením individuálnej a aj generálnej prevencie pôsobiť na obžalovaného i na ostatných členov spoločnosti - potencionálnych páchatel'ov trestnej činnosti takéhoto charakteru a sú tiež dostatočným vyjadrením morálneho odsúdenia konania obžalovaného spoločnosťou.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody krajský súd, po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutého výroku o treste, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie obžalovaného v súlade s citovaným ustanovením Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 Tr. por. v spojení s § 180 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.